

UCLA

Archive of the Yiddish Literary Journal Khashbn

Title

A Sheferisher Mekhanekh / A Creative Upbringing

Permalink

<https://escholarship.org/uc/item/3mc7v0vd>

Journal

Archive of the Yiddish Literary Journal Khashbn, 91(1)

Author

Saul Goodman, Shaul Gutman /

Publication Date

1978

Copyright Information

Copyright 1978 by the author(s). All rights reserved unless otherwise indicated. Contact the author(s) for any necessary permissions. Learn more at <https://escholarship.org/terms>

Peer reviewed

צו אברהם גאלאמב

פון י"ו"א

פר' אברהם גאלאמב
לאס-אנדושעלעס, קאליפ.

חשובער און טיערער פריינד גאלאמב:

צו אייער 90סטן געבוירן-טאג ווינטשן מיר אייך געזונט און א סך יארן פון שער-פערישער ארבעט אויף אלע פעלדער פון אייערע אינטערעסן.

איר זייט געשטאנען ביים וויגעלע פון דער מאָדערנער יידישער קולטור, איר האָט פאַרשפּרייט די ווימען פון יידישן קולטור-אויפבלי אין ווייטע לענדער און זיי פאַרפלאַנצט אין האַרטן באַדן פון פרעמדע סביבות און קולטורן. איר האָט צוגעזען און באַוויינט דעם דריטן חורבן, אַבער ניט אויפגעגעבן אייער אַרבעט און האַפּענונג. דער נביא זאָגט: „דער גערעכטער לעבט מיט זיין אמונה“. אייער אמונה איז אַ כוח וואָס אינספּירירט און שטאַרקט אונדז אַלעמען. דער ייווא, וואָס אַרבעט פאַרן אויפהאַלט פון יידישן גייסטיקן קיום און פאַר דעם קולטור-המשך, באַגרייט אייך ווי אַ געזונטן פּריינד און דעם פאַרטרעטער פון אַ גרויסן דור. זאל אייער גבורה זיין אַ קוואַל פון שטאַרקונג און אינספּיראַציע פאַר אונדז אַלעמען.

מיט האַרציקע גרוסן,

משה לויב, פאַרזיצער,

יידישער וויסנשאַפטלעכער

אינסטיטוט — י"ו"א, ניו-יאָרק

אַמאָליע און ישראל שטערן

מאַנטרעאַל

ווינטשן

אברהם און רבקה גאלאמב

לאַנגע, געזונטע, און שפּערישע יאָרן.

עס איז גוט צו קענען באַגרייפן ר' אברהם גאלאמב צו דער געלעגנהייט פון זיין ווערן אַ בן-תשעים. גאלאמב גערט צו דער קליינער צאל דענקערס און דערציערס ביי יידן וועלכע שאַצן איבער אונדזערע וועלט-באַנעמען און אידעאלאָג-גיעס אין ליכט — ריכטיקער: פנים אל פנים מיט דער פינצטערניש פון דער קאַטאָסטראָפּע וואָס עס האָט אונדז געטראָפן אין צוואַנציקסטן יאָרהונדערט. ער איז אַן אַליין-גייער און טראַכטער, וועמען מען קען נישט אַריינשטעלן אין די געוויינלעכע אידעישע רובריקעס: ער איז אַ יידיש-שיסטישער נאָן-קאָנפּאַרמיסט, אַ וועלט-לעכער ייד מיט אַן אייגענעם קוק אויף אונדזער געשיכטלעכן גאַנג, און אַן אייגענעם שטעג אין דער יידישער מחשבה.

און הגם איך קען נישט מיטגיין מיט אים דעם גאַנצן וועג, און איך קען נישט מסכים זיין, אָו נאָר דער נוסח-אַשכּנז האָט פּראָדוצירט גאַנצע, אויטענטישע יידן, ווייל אויך נוסח-ספרד האָט אונדז געגעבן אַ גאַלדענע תקופה, און האַפּנטלעך וועט אויך דער נוסח-אַמעריקע אויסשמידן רינגען אין דער גאַלדענער קייט — נישט געקוקט אויף די דאָזיקע רעזערוואַציעס, באַווונדער איך און סאָלידאַריזיר זיך מיט זיין מוטיקן, עקשנותדיקן קאַמף איינצור-האַלטן אַ וואַגיקן עקסטראַקט פון דער מזרח-אייראָפּעישער יידישער קולטור אין אַמעריקאַנער יידישן לעבן.

אודאי שאַץ איך שטאַרק אַפּ גאלאמבס קאַלאַסאַלן אויפטו ווי אַ שפּערישער מחנך, וועלכער האָט דערצויגן עטלעכע דורות יידישע לערערס און תלמידים, ווע-מען ער האָט טיף פאַרוואַרצלט אין גייס-טיקן יידישן באַדן. אַן ספק אָו גאלאמב וועט אויף אייביק פאַרנעמען אַ חשובע פּאָזיציע אין דער געשיכטע פון יידישער דערציונג און דער יידישער קולטור. זאל ער נאָך אַ סך יאָרן גיין אויף זיין אַנגעצייכנטן וועג!

שואל גוטמאַן / ניו-יאָרק